

«Σχολικοί δικτυακοί τόποι: Η περίπτωση της Μεγάλης Βρετανίας»

Βασίλης Ζακόπουλος
Δρ. ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
vaszak@gmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η έρευνα αυτή έχει ως στόχο τη μελέτη σχολικών δικτυακών τόπων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη Μεγάλη Βρετανία. Ειδικότερα προσπαθεί να απαντήσει στα παρακάτω βασικά ερωτήματα: από ποιους κανόνες ή νομοθεσία διέπεται η λειτουργία των σχολικών δικτυακών τόπων; ποιος θέτει τους κανόνες αυτούς, ποιο είναι το περιεχόμενό τους, ποια η δομή τους, από ποιους σχεδιάζονται, ενημερώνονται και κάθε πότε; το παιδαγωγικό τους περιεχόμενο εντάσσεται στο αναλυτικό πρόγραμμα και πως εξασφαλίζονται οι οικονομικοί πόροι για τη λειτουργία τους; Λαμβάνοντας υπόψη ότι ελάχιστες μελέτες έχουν προσφέρει στοιχεία για όλα αυτά τα ερωτήματα, αποφασίστηκε να συλλεχθεί και να μελετηθεί ένα μικρό δείγμα, κατά προσέγγιση είκοσι σχολικών δικτυακών τόπων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η μελέτη αυτή αποτελεί μέρος μιας συνολικής προσπάθειας αποτύπωσης στοιχείων δικτυακών τόπων, από διαφορετικά εκπαιδευτικά συστήματα από διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανάπτυξη ενός μεθοδολογικού εργαλείου αξιολόγησης με ποιοτικούς δείκτες και κριτήρια, για σύγκριση των σχολικών δικτυακών τόπων των ευρωπαϊκών αυτών χωρών αποτελεί στόχο της ολοκλήρωσης της έρευνας αυτής, η οποία προς το παρόν βρίσκεται σε αρχικό στάδιο.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: *σχολικοί δικτυακοί τόποι, πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, Μεγάλη Βρετανία.*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έρευνα αυτή έχει ως στόχο τη μελέτη και αξιολόγηση δικτυακών τόπων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη Μεγάλη Βρετανία και αποτελεί μέρος μιας συνολικής προσπάθειας αποτύπωσης στοιχείων δικτυακών τόπων, από διαφορετικά εκπαιδευτικά συστήματα από τις ακόλουθες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Ελλάδα, Κύπρος, Μεγάλη Βρετανία, Γερμανία, Γαλλία, Βέλγιο, Ιταλία. Ειδικότερα, προσπαθεί να απαντήσει στα εξής βασικά ερωτήματα: διέπεται ή όχι η λειτουργία των σχολικών δικτυακών τόπων από κάποιους κανόνες ή νομοθεσία και από ποιους τίθενται; ποιο είναι το περιεχόμενό τους, ποια η δομή τους, από ποιους σχεδιάζονται, ενημερώνονται και με τι συχνότητα; Το παιδαγωγικό τους περιεχόμενο εντάσσεται στο αναλυτικό πρόγραμμα και πως εξασφαλίζονται οι οικονομικοί πόροι για τη λειτουργία τους;

Η χρήση του Διαδικτύου, τόσο στην πρωτοβάθμια όσο και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αναπτύχθηκε με πολύ ταχύ ρυθμό στη Μεγάλη Βρετανία. Επίσημα στοιχεία συνθέτουν τη σημερινή εικόνα: από το 2002, το 99% των σχολείων της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο, ενώ το 1998 το αντίστοιχο ποσοστό στην πρωτοβάθμια ήταν 17% (Pritchard, 2004). Παρόλο που τα ποσοστά αυτά αποτυπώνουν μια θεαματική αύξηση της πρόσβασης στο Διαδίκτυο, δεν αποδεικνύουν καθόλου την ποιότητα των δικτυακών τόπων και την έκταση της χρήσης του Διαδικτύου. Γεγονός όμως αποτελεί σήμερα, η προσπάθεια αξιοποίησης από τα σχολεία των πολλών χρήσεων του Διαδικτύου, κυρίως μέσα από τη δημιουργία και ανάπτυξη των σχολικών δικτυακών τους τόπων. Η χρήση του Διαδικτύου

προσφέρει στους μαθητές ιδανικές συνθήκες και πολλαπλές δυνατότητες για επικοινωνία, συνεργασία, αξιολόγηση πληροφοριών, συγγραφή υλικού και παρουσίαση αυτού για συγκεκριμένο στόχο και κοινό.

Κάθε χρόνο στη Μεγάλη Βρετανία όλο και περισσότερα σχολεία, τόσο στην πρωτοβάθμια όσο και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση αποκτούν το δικό τους δικτυακό τόπο. Στην Αγγλία το 2003 ο αριθμός των σχολείων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που είχαν δικό τους δικτυακό τόπο ήταν περίπου 10.200, δηλαδή το 57%, της δευτεροβάθμιας 2.800, δηλαδή 82% και των ειδικών σχολείων 540, δηλαδή 50% (DCSF, 2003).

Εύλογα όμως, γεννιούνται πολλά ερωτήματα γύρω από το σχεδιασμό, τη δημιουργία, το περιεχόμενο, αλλά και τη λειτουργία των σχολικών δικτυακών τόπων, στα οποία η παρούσα μελέτη, αν και σε προκαταρκτικό στάδιο, θα προσπαθήσει να δώσει απαντήσεις.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ελάχιστες μελέτες έχουν προσφέρει στοιχεία για όλα αυτά τα ερωτήματα, αποφασίστηκε να συλλεχθεί και να μελετηθεί ένα μικρό, αλλά ικανό δείγμα, περίπου είκοσι δικτυακών τόπων της Μεγάλης Βρετανίας. Η μέθοδος περιλαμβάνει στην παρούσα φάση της έρευνας την εξέταση των σχολικών δικτυακών τόπων με γνώμονα τα ερευνητικά ερωτήματα που έχουν τεθεί και την επισκόπηση όλων των συναφών πηγών (*documentary analysis*), είτε ηλεκτρονικά από επίσημους (κυβερνητικούς, εκπαιδευτικούς, σχολικούς, κ.ά.) δικτυακούς τόπους, είτε χειρόγραφα (βιβλία, περιοδικά, κ.λ.π.). Επίσης, η ανάπτυξη ενός μεθοδολογικού εργαλείου αξιολόγησης με ποιοτικούς δείκτες και κριτήρια, για αξιολόγηση και αργότερα για σύγκριση των σχολικών δικτυακών τόπων των ευρωπαϊκών αυτών χωρών με των αντίστοιχων ελληνικών, παρ' ότι σε εξέλιξη βοήθησε για τα προκαταρκτικά συμπεράσματα της έρευνας αυτής.

ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Η αξιολόγηση των δικτυακών τόπων είναι από τις πιο σημαντικές πτυχές της χρήσης του Διαδικτύου και ποτέ δεν είναι πολύ νωρίς για να μυήσουμε τους μαθητές μας στους τρόπους αξιολόγησής τους. Η παρακάτω λίστα με τις ιδιότητες των δικτυακών τόπων σχετικά με την ποιότητα μιας ιστοσελίδας είναι αρκετά διαδεδομένη και εμπεριέχεται σε πολλές επίσημες ιστοσελίδες, όπως ο δικτυακός τόπος του Υπουργείου Παιδείας της βρετανικής κυβέρνησης (DCSF):

- Αρχή
- Σκοπός
- Κοινό
- Σχετικότητα
- Αντικειμενικότητα
- Ακρίβεια
- Επικαιρότητα
- Μορφή
- Σύνδεσμοι (Pritchard, 2004)

Για ποιο λόγο όμως θα πρέπει ένα σχολείο να διατηρεί το δικό του δικτυακό τόπο; Σύμφωνα με τη Becta (British Educational Communications and Technology Agency), που αποτελεί υπηρεσία της βρετανικής κυβέρνησης για τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση και η οποία διακρίνεται για την πρωτοπόρο δραστηριότητά της, η ύπαρξη ενός σχολικού δικτυακού τόπου δίνει τη δυνατότητα σε κάθε σχολείο να:

- παρέχει πληροφορίες για το σχολείο, τόσο στους υπάρχοντες μαθητές και γονείς όσο και στους υποψήφιους μαθητές,

- επιδεικνύει παραδείγματα της δουλειάς των μαθητών σε γραπτή μορφή, εικόνες, ήχους και μικρές ταινίες,
- προσφέρει έναν ακόμη τρόπο επικοινωνίας μεταξύ του σχολείου και των γονιών και κηδεμόνων,
- μοιράζεται πηγές διδασκαλίας και μάθησης με άλλους εκπαιδευτικούς οργανισμούς,
- δημοσιεύει τις ιδέες και απόψεις του σχολείου για την εκπαίδευση σε ένα ευρύτερο κοινό (Becta, 2003).

Ακολούθως το Teachernet, ο δικτυακός τόπος της κυβέρνησης για τους εκπαιδευτικούς και τις νέες τεχνολογίες, στις οδηγίες που δίνει στα σχολεία για τη δημιουργία ενός δικτυακού τόπου αναφέρει, ότι αυτός θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- μια εικονική περιήγηση του σχολείου,
- δείγματα δουλειάς των μαθητών,
- ενημερωτικά στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητες και τις δυνατότητες του σχολείου,
- σχετικά έγγραφα που αφορούν την εκπαίδευση και σχέδια εργασιών και μαθημάτων,
- χρήσιμους συνδέσμους σε άλλους σχετικούς δικτυακούς τόπους (Teachernet, 2008).

Ο ίδιος δικτυακός τόπος παραθέτει οδηγίες που δίνει ο Grant Robertson, Διευθύνων Σύμβουλος του Eteach.com, προς τα σχολεία που θέλουν να δημιουργήσουν το δικό τους δικτυακό τόπο για το περιεχόμενό του:

- όνομα του σχολείου, τοποθεσία, χάρτη και στοιχεία επικοινωνίας του σχολείου,
- το έμβλημα και το μόντο του σχολείου,
- δήλωση περί της αποστολής και του ήθους του σχολείου,
- εισαγωγικό χαιρετισμό του Διευθυντή του σχολείου,
- βασικές πληροφορίες για το σχολείο,
- κατάλογο των ονομάτων των εκπαιδευτικών και του υπόλοιπου προσωπικού και διασαφήνιση των ρόλων τους,
- αναφορές αξιολόγησης του σχολείου,
- χρονοδιάγραμμα και ημερολόγιο με σημαντικές ημερομηνίες και γεγονότα του σχολείου,
- παραδείγματα της δουλειάς των μαθητών,
- νέα του σχολείου.

Ενώ τα πρόσθετα στοιχεία που προτείνει η Becta ως προαιρετικά είναι:

- το σχολικό prospectus,
- το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών και άλλες πολιτικές (περιλήψεις),
- σχέδια εργασιών (ενδεικτικές εργασίες),
- βοηθητικές σημειώσεις των εκπαιδευτικών για εργασίες στο σπίτι για τους μαθητές,
- δραστηριότητες για τους μαθητές,
- σύνδεσμοι για άλλες χρήσιμες δραστηριότητες,
- μία μηχανή αναζήτησης (Teachernet, 2008).

Επίσης πάντα κατά το Teachernet, όλοι οι σχολικοί δικτυακοί τόποι θα πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες περί πνευματικών δικαιωμάτων, ενώ κάθε σχολείο πρέπει να φροντίζει να τηρεί εμπιστευτικότητα σχετικά με τα προσωπικά δεδομένα των μαθητών, στοιχεία επικοινωνίας, και φωτογραφίες ταυτόχρονα με ονόματα των μαθητών του (Teachernet, 2008).

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Κατά το σχολικό έτος 2002/03, διεξήχθη στην Αγγλία, από τους Cunningham και Harris, έρευνα για λογαριασμό του Εθνικού Ιδρύματος για την Εκπαιδευτική Έρευνα (NFER), με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων από 230 διευθυντές της πρωτοβάθμιας, 130 διευθυντές της δευτεροβάθμιας και 289 δασκάλους της πρωτοβάθμιας και 533 καθηγητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ο σκοπός της έρευνας αυτής ήταν να αποτυπώσει το βαθμό τον οποίο τα σχολεία δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές τους για πρόσβαση σε μέσα ΤΠΕ. Μεταξύ άλλων τα αποτελέσματα της μεγάλης αυτής έρευνας έδειξαν ότι, τα περισσότερα σχολεία της δευτεροβάθμιας (96%) είχαν δικτυακό τόπο, ενώ το 50% των σχολείων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης είχαν δικτυακό τόπο και το 29% σχεδίαζε να δημιουργήσει ένα μέσα στον επόμενο χρόνο. Οι δικτυακοί τόποι ήταν ευρέως προσβάσιμοι στους μαθητές μέσα στο σχολείο, κυρίως στη δευτεροβάθμια, και λιγότερο προσβάσιμοι από το σπίτι ή άλλες τοποθεσίες (Cunningham and Harris, 2003).

Στην ερώτηση που απευθύνθηκε επίσης στους διευθυντές των σχολείων και απαντά και σε ένα από τα ερωτήματα της παρούσης μελέτης, για το ποιοι συνέβαλαν και συμβάλλουν στην ανάπτυξη και ενημέρωση του δικτυακού τόπου του σχολείου, η έρευνα έδειξε ότι εκπαιδευτικοί με καλή γνώση και εμπειρία στη χρήση των ΤΠΕ συμμετείχαν πάντα (88% στην πρωτοβάθμια και 97% στη δευτεροβάθμια), καθώς και οι μαθητές (57% στην πρωτοβάθμια και 62% στη δευτεροβάθμια) τόσο στα σχολεία της πρωτοβάθμιας, όσο και της δευτεροβάθμιας είχαν ουσιαστική συνδρομή. Ενδιαφέρον προκαλεί ακόμη το γεγονός, ότι οι περισσότεροι γονείς που συνέβαλαν στην ανάπτυξη των δικτυακών τόπων των σχολείων των παιδιών τους ήταν αυτοί της πρωτοβάθμιας (28%) παρά αυτοί της δευτεροβάθμιας (10%). Επίσης, κάποιιοι από τους εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στη δημιουργία και ανάπτυξη του δικτυακού τόπου του σχολείου, εξέφρασαν τον προβληματισμό τους για το μεγάλο χρονικό διάστημα που χρειάστηκε να επενδύσουν για το σκοπό αυτό (Cunningham and Harris, 2003).

Σχετικά με τη βοήθεια που τυχόν έλαβαν για τη δημιουργία του σχολικού δικτυακού τόπου από τις τοπικές εκπαιδευτικές αρχές (LEA), οι διευθυντές απάντησαν ότι είχαν υποστήριξη σε εκπαίδευση του προσωπικού (29% στην πρωτοβάθμια και 15% στη δευτεροβάθμια), σε τεχνική υποστήριξη και συμβουλές (25% στην πρωτοβάθμια και 16% στη δευτεροβάθμια), ενώ το 50% των απαντήσεων των διευθυντών της δευτεροβάθμιας ήταν αρνητικές ως προς το αν έλαβαν βοήθεια. Οικονομική βοήθεια για την ανάπτυξη του δικτυακού τους τόπου από τις τοπικές εκπαιδευτικές αρχές έλαβαν το 10% των σχολείων της πρωτοβάθμιας και το 5% των σχολείων της δευτεροβάθμιας της έρευνας.

Όσον αφορά την επίδραση που είχε στον καθημερινό φόρτο εργασίας τους, η προετοιμασία από εκπαιδευτικούς μαθησιακού υλικού για το δικτυακό τόπο του σχολείου, αναφέρθηκαν τα εξής: σε πάνω από τους μισούς (53%) εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και στο 60% των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας ο φόρτος εργασίας τους παρέμεινε ο ίδιος. 43% των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας ανέφεραν ότι ο φόρτος εργασίας τους «αυξήθηκε» ή «αυξήθηκε πολύ» και 35% των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας ανέφερε την ίδια αλλαγή (Cunningham and Harris, 2003).

Η ευθύνη της μεταφοράς υλικού στο σχολικό δικτυακό τόπο δεν αφορούσε μόνο τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς και εδώ απαντάται άλλο ένα από τα ερωτήματα της παρούσας έρευνας. Στη δευτεροβάθμια ήταν κυρίως ευθύνη του Συντονιστή ΤΠΕ (68%), ή εκπαιδευτικών με κάποιο πτυχίο στις ΤΠΕ (36%), ενώ στην πρωτοβάθμια το 78% των εκπαιδευτικών που είχε την ευθύνη, είχε κι αυτό κάποιο αντίστοιχο πτυχίο ή εμπειρία γύρω από τη χρήση των ΤΠΕ. Τέλος, εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι το 73% των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας απάντησε πως δεν αφιερώνει καθόλου χρόνου ή λιγότερο από μια ώρα μέσα σε μία εβδομάδα για την προετοιμασία υλικού για το δικτυακό τόπο του σχολείου (Cunningham and Harris, 2003). Κάποιοι ακόμα εκπαιδευτικοί είχαν αφιερώσει χρόνο για την προετοιμασία μαθησιακού υλικού για το δικτυακό τόπο του σχολείου, ενώ άλλοι ελάχιστο έως καθόλου (Cunningham and Harris, 2003).

Στη μεγάλη ετήσια έρευνα για τις τάσεις στην εκπαίδευση, που διεξήχθη το 2007 στην Αγγλία και συμμετείχαν 347 σχολεία της πρωτοβάθμιας και 854 της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ένα από τα ερωτήματα που απευθύνθηκε στους διευθυντές των σχολείων, αφορούσε τους τρόπους που φρόντιζαν να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή των γονιών στη ζωή του σχολείου. Η ενημέρωση λοιπόν των γονιών μέσω του δικτυακού τόπου του σχολείου ερχόταν σαν πέμπτη επιλογή στη σειρά και τα σχολεία της δευτεροβάθμιας (94%) προηγούνταν σε αυτόν τον τρόπο ενημέρωσης από τα σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (79%) (Lewis *et al.*, 2007). Παρ' ότι όμως αποτελούσε την πέμπτη επιλογή, ήταν και ο μόνος τρόπος που παρουσίασε αύξηση συγκριτικά με τα αποτελέσματα της αντίστοιχης έρευνας του 2006, καθώς η ποσοστιαία

αύξηση των σχολείων της πρωτοβάθμιας που χρησιμοποίησαν το δικτυακό τους τόπο ως μέσο, ήταν έξι μονάδες (6%) και για τα σχολεία της δευτεροβάθμιας εννέα (9%) (Lewis *et al.*, 2007).

Η εξέταση των κυβερνητικών δικτυακών τόπων που παρέχουν οδηγίες και συμβουλές και τα μέτρα που επιβάλλονται για τη δημιουργία και χρήση ενός σχολικού δικτυακού τόπου, αλλά και η πλοήγηση και εξέταση όλων των δικτυακών τόπων τόσο της πρωτοβάθμιας όσο και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που επιλέχθηκαν για τη συγκεκριμένη έρευνα, ανέδειξε τη μεγάλη σημασία που δίνεται από τα σχολεία στην προστασία των προσωπικών στοιχείων και δεδομένων των μαθητών τους, καθώς η ασφάλεια των παιδιών παίζει σημαντικό ρόλο, ανεξαρτήτου ηλικίας. Στο δικτυακό τόπο της Becta δίνονται μια σειρά από μέτρα και οδηγίες που πρέπει να ακολουθηθούν για τη δημιουργία και λειτουργία όλων των σχολικών δικτυακών τόπων για την ασφάλεια των μαθητών. Ακολουθώντας αντίστοιχες συμβουλές δίνονται στο Teachernet (2008). Πιο συγκεκριμένα και μεταξύ άλλων πολλών συνιστάται να αποφεύγεται η χρήση ονοματεπωνύμων και ταυτόχρονα φωτογραφιών των μαθητών, ώστε να μην εκτίθενται τα προσωπικά τους δεδομένα (Becta, 2008).

Στον ίδιο δικτυακό τόπο (Becta) παρουσιάζεται η σχετική νομοθεσία που διέπει τη χρήση του Διαδικτύου και της σωστής χρήσης των ΤΠΕ από τα σχολεία (Becta, 2008). Συγκεκριμένα θίγεται το θέμα των πνευματικών δικαιωμάτων, κάτι που τα σχολεία οφείλουν να κατοχυρώνουν, εφ' όσον προβάλλεται αυθεντικό ή πρωτότυπο έργο των μαθητών ή των εκπαιδευτικών στο δικτυακό τους τόπο. Σύμφωνα με το βρετανικό νόμο τα πνευματικά δικαιώματα προστατεύονται και στο Διαδίκτυο, όπως και σε άλλα μέσα: κείμενο, μουσική, γραφικά, κ.ά. (Becta, 2008). Στο έγγραφο *E-safety* της Becta (2005) αντιστακλάται η προσπάθεια της βρετανικής κυβέρνησης να συλλέξει σχετική νομοθεσία και υποδειγματική πρακτική, για να πληροφορήσει τα σχολεία όλων των βαθμίδων γύρω από τις ενέργειες και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν σε σχέση με τη νομιμότητα και την ασφάλεια που περικλείουν όλα τα θέματα της χρήσης των ΤΠΕ. Επισημαίνεται επίσης, ότι κάθε σχολική μονάδα είναι υπεύθυνη να προσαρμόσει αυτά τα δεδομένα στις προσωπικές της ανάγκες, συμβουλευόμενη τα τοπικά εκπαιδευτικά συμβούλια, τις τοπικές και άλλες αρμόδιες αρχές στις οποίες ανήκουν (Becta, 2005). Στο αναφερόμενο έγγραφο υπάρχει κεφάλαιο αφιερωμένο εκτενώς στις ενέργειες που πρέπει να γίνουν και να τηρηθούν κατά τη δημιουργία και ανάπτυξη ενός σχολικού δικτυακού τόπου αντιστοίχως.

Το συγκεκριμένο δείγμα της παρούσας έρευνας δείχνει, ότι σε γενικές γραμμές όλα τα σχολεία προσπαθούν να τηρούν τους κανόνες και τις οδηγίες περί πνευματικών δικαιωμάτων και προστασίας των προσωπικών δικαιωμάτων των μαθητών τους. Επίσης μεγάλο βάρος δίνεται στο περιεχόμενο και στα σχέδια εργασίας μαθημάτων, τα οποία σχετίζονται με το αναλυτικό πρόγραμμα και σε αρκετούς δικτυακούς τόπους παρουσιάζονται, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα και σε άλλα σχολεία να ανταλλάξουν ιδέες και εμπειρίες. Κάποια σχολεία έχουν κάνει σημαντική δουλειά στον τομέα αυτό καθώς συνδέουν με έξυπνο τρόπο άλλους δικτυακούς τόπους, που προσφέρουν υλικό και χρησιμοποιούν το δικτυακό τους τόπο ως κομμάτι του αναλυτικού προγράμματος. Όλα τα σχολεία παρουσιάζουν δείγματα της δουλειάς και των δραστηριοτήτων των μαθητών μέσα από παρουσιάσεις, φωτογραφίες, σχέδια, κ.λ.π.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Έχοντας υπόψη το μικρό δείγμα των δικτυακών τόπων που μελετήθηκε και το γεγονός ότι η έρευνα αυτή βρίσκεται υπό εξέλιξη, θα μπορούσαμε να πούμε ότι εξάγουμε τα παρακάτω προκαταρκτικά συμπεράσματα. Στη Μεγάλη Βρετανία η δημιουργία και λειτουργία δικτυακών τόπων, τόσο από σχολεία της πρωτοβάθμιας όσο και από σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, είναι αρκετά διαδεδομένη. Όλες οι σχολικές μονάδες χρησιμοποιούν το δικτυακό τους τόπο για να παρουσιάσουν δείγματα της δουλειάς των μαθητών, να εμπλουτίσουν τις

εμπειρίες και τις γνώσεις των παιδιών όπως ορίζει το αναλυτικό πρόγραμμα, να επικοινωνήσουν και να κάνουν γνωστό το σχολείο τους σε ένα ευρύτερο κοινό. Ο δικτυακός τους τόπος λειτουργεί πολύ καλά και ως χώρος επικοινωνίας με τους γονείς των μαθητών, οι οποίοι σε μεγάλο ποσοστό κυρίως στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση συμμετέχουν στη δημιουργία, αλλά και στη λειτουργία του δικτυακού τόπου του σχολείου τους. Πρωτίστως όμως, σε αυτό εμπλέκονται οι εκπαιδευτικοί με εμπειρία και γνώση στη χρήση των ΤΠΕ του σχολείου και ακολούθως οι μαθητές, που φροντίζουν και οι δύο – κυρίως οι εκπαιδευτικοί - για την ενημέρωση του περιεχομένου του δικτυακού τόπου. Μεγάλη σημασία δίνεται επίσης στην ασφάλεια των μαθητών με την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων, αλλά και στην προστασία των πνευματικών τους δικαιωμάτων. Όπως και σε κάθε εκπαιδευτική διαδικασία και δραστηριότητα, κάποιοι δικτυακοί τόποι ξεχωρίζουν, αλλά αυτό θα αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης μετά την ολοκλήρωση της συνολικής μελέτης.

Συμπερασματικά, η ύπαρξη ενός δικτυακού τόπου από μία σχολική μονάδα δεν εξαντλείται στη δημιουργία του και στο γεγονός ότι υπάρχει, αλλά στη συστηματική και αποτελεσματική του λειτουργία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

1. Becta (2003). *Making web sites work. How to plan and design an effective school web site*. Coventry: Becta.
2. Becta (2005). *E-safety. Developing whole school policies to support effective practice*. Coventry: Becta.
3. Becta (2008). Legislation. Coventry: Becta. Accessed 22/2/08, available at: http://schools.becta.org.uk/index.php?section=is&catcode=ss_to_es_pp_le_03
4. Becta (2008). *The key features of a safe school website*. Coventry: Becta. Accessed: 20/2/08, available at: http://schools.becta.org.uk/index.php?section=is&catcode=ss_to_es_pp_sw_03&rid=9964
5. Becta (2008). *Using images and video safely on school websites*. Coventry: Becta. Accessed: 20/2/08, available at: http://schools.becta.org.uk/index.php?section=is&catcode=ss_to_es_pp_sw_03&rid=9960
6. Cunningham, M. and Harris, S. (2003). *The ever-open classroom: using ICT to enhance communication and learning*. Slough: National Foundation for Educational Research.
7. Department for Children Schools and Families (DCSF) (2003). *Survey of ICT in Schools 2003*. Accessed: 12/2/2008, available at: <http://www.dcsf.gov.uk/rsgateway/DB/SBU/b000421/bweb05-2003.pdf>
8. Lewis, K., Chamberlain, T., Rigall, A., Gagg, K. and Rudd, P. (2007). *How are Schools Involving Parents in School Life?* Annual Survey of Trends in Education 2007: Schools' Concerns and their Implications for Local Authorities. LGA Research Report 4/07. Slough: NFER.
9. Pritchard, A. (2004). *Learning on the Net. A practical guide to enhancing learning in Primary Classrooms*. London: Fulton Publishers.

10. Teachernet (2008). *Data processing and sharing: DCSF guidance to the law*. Accessed: 20/1/2008, available at: <http://www.teachernet.gov.uk/management/atoz/d/dataprocessing/>
11. Teachernet (2008). *School websites*. Accessed: 15/1/2008, available at: <http://www.teachernet.gov.uk/management/atoz/s/schoolwebsites>
12. Teachernet (2008). *The sky's the limit. Creating a school website*. Accessed: 17/1/2008, available at: <http://www.teachernet.gov.uk/teachingandlearning/library/ICT/creatingawebsite/>

ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ

- <http://www.perton-first.staffs.sch.uk/index.html> (Perton First School)
- <http://www.groveroad.herts.sch.uk/> (Grove Road Primary School)
- <http://www.stmatthews.kingston.sch.uk/> (St. Matthew's Primary School)
- <http://www.downs.kent.sch.uk/default.shtml> (The Downs Primary School)
- <http://www.barnfields.staffs.sch.uk/> (Barnfields Primary School)
- <http://www.coxhoe.durham.sch.uk/> (Coxhoe Primary School)
- <http://www.holbrookceprimary.co.uk/> (Holbrook C of E Primary School)
- <http://www.clunbury.shropshire.sch.uk/> (Clunbury CE School)
- <http://www.princealbert.bham.sch.uk/> (Prince Albert School)
- <http://www.trinitycepri.biblio.net/fs/administrator/Public/site/> (Trinity School)

ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ

- <http://woodgreen.oxon.sch.uk> (Wood Green School)
- <http://www.hampsteadschool.org.uk/> (Hampstead Secondary School)
- <http://www.stpaulsschool.org.uk/page.aspx?id=8158> (St. Paul's School)
- <http://www.westminster.org.uk/index.asp> (Westminster School)
- <http://www.kcs.org.uk/> (King's College School)
- <http://www.wildern.hants.sch.uk/> (Wildern School)
- <http://www.babbey.bardaglea.org.uk/> (Barking Abbey School)
- <http://www.brynhafren.com/> (Bryn Hafren School)

<http://www.tbshs.herts.sch.uk/> (The Bishop's Stortford High School)

<http://www.stockportgrammar.co.uk/> (Stockport Grammar School)